

Rezümékötet

36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Humán Tudományi Szekció

© Károli Gáspár Református Egyetem, 2023
© Szerzők, szerkesztők, 2023

Felelős kiadó:
Horváth Géza, a KRE BTK dékánja
Károli Gáspár Református Egyetem
1091 Budapest, Kálvin tér 9.
Telefon: 455-9060
Fax: 455-9062

Nyomdai előkészítés: Károli Könyvműhely
Szakmai koordinátor: Krizsai Fruzsina
Műszaki szerkesztő: Kardos Gábor

ISBN 978-615-5961-95-3

KOVÁCS ZITA

kovacs.zita.0121@gmail.com

történelem–olasz osztatlan tanári

osztatlan tanári mesterképzés, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Dávid Kinga

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

„FATTA L’ITALIA, FATTI ANCHE GLI ITALIANI?” – AZ IRODALOM
VÁLASZAI OLASZORSZÁG EGYESÍTÉSÉTŐL NAPJAINKIG

Az egységes állam megteremtése nem szerepelt az olasz uralkodó osztályok tervei között a 19. század első évtizedeiben, és a néptömegek bármilyen kezdeményező mozgalmával szemben a szicíliai politikai elit is nyíltan kifejezte konzervatív hozzáállását. Azok között, akik Itália egyesítését tűzték ki célul, kevesen voltak tisztában a Mezzogiorno valóságos helyzetével. Természetesnek vélték, hogy az egyesített Olaszország liberális, felvilágosult kormánya automatikusan javítani fog az életkörülményeken.

Kutatásom során az olasz egyesítéshez fűzött remények és az azt követő csalódás témájának irodalmi feldolgozását vizsgáltam nyolc regény tematikus elemzésével. A kutatási hipotézisem kiindulópontja az a Manzónitól kölcsönzött gondolat volt, hogy az irodalmi fikció kortól és műfajtól függetlenül nem csak képes egy közösség által megélt történelmi trauma megfogalmazására, de talán a történelemtudománynál alkalmasabb is erre. Az irodalom nem pusztán leírja tudományos objektivitással az események egymásutánját, a politikai eszmék váltakozását, hanem a fikció keretében képes megjeleníteni az emberi tényezőt is. Megidézi a korszellemet, megvilágítja az összefüggéseket: a mi esetükben tehát a kollektív csalódás okainak láttelejét újítja.

Munkám során azt találtam, hogy a szövegekben megjelenített valóság történelmi szempontból a realitás talaján mozog: a művek bemutatják a kezdeti ígéreteket és reményeket, a déli szemszögből sikertelennek bizonyuló egyesítő törekvéseket, a szicíliai parasztok helyzetét, a belső megosztottságot. A feltárt belső tematikák rendszerezésével önállóan vizsgálható tematikus egységeket alkottam, a téma feldolgozása szempontjából releváns szöveghelyeket pedig függelékbe rendeztem.

Kutatásom újdonságát is ez adja: az antirisorgimentós irodalom történelmi trauma ábrázolásának tematikus-komparatív elemzése széles vizsgálati korpu-

szon. A kritika ugyanis jellemzően csak felsorolás szerűen címkézi az ide tartozó műveket, vagy a szövegek egyéb szempontú, komplex értelmezését kínálja. Meggyőződésem, hogy a risorgimentós eszmékhez és az új, egységes nemzethez fűzött remények utáni csalódás a társadalom széles körében, hosszútávú közösségi traumát okozott, és a mai Olaszország belső feszültségeinek egy része is ebből táplálkozik. Mindez a kutatásom aktualitását bizonyítja.

(Készült az ÚNKP-22-2-Felsőoktatási Mesterképzés Hallgatói Kutatói Ösztöndíj támogatásával.)